

BUDGETFÖRSLAG 2021

VA LUND

Innehållsförteckning

1	Vi investerar i vårt vatten	2
2	Investeringsbudget	3
2.1	Klassificering av investeringsbudget	4
3	Driftbudget	5
3.1	Resultaträkning.....	5
3.2	Budgetförklaringar	6
3.2.1	Brukningsavgifter – taxan.....	6
3.2.2	Anläggningsavgifter	7
3.2.3	Övriga intäkter.....	8
3.2.4	Personalkostnader.....	8
3.2.5	Internfördelad tid	9
3.2.6	Övriga kostnader	9
3.3	Kapitalkostnader	10
3.3.1	Avskrivningar	10
3.3.2	Upplösning avsättning avskrivningar.....	11
3.3.3	Lånekostnader	11
3.3.4	Förändring av investeringsbudget – avskrivningar och lånekostnader.....	12

1 Vi investerar i vårt vatten

Klimatet förändras, miljökraven ökar, befolkningen växer, städerna förtätas samtidigt som VA-infrastrukturen är gammal och underdimensionerad. Sverige behöver investera mer i vatten- och avloppsverksamheten och det måste gå snabbare. Enligt Svenskt Vatten kommer kraftiga taxehöjningar fortsätta att behövas inom hela VA-branschen.

VA SYD möter klimatutmaningarna genom den regionala satsningen *Hållbar avloppsrening i ett växande Skåne*. Vi ska effektivisera vår drift och modernisera våra anläggningar exempelvis genom förbättrad styrning, mätning och uppföljning samt säkerhet.

VA-taxan bestäms i varje enskild kommun utifrån självkostnadsprincipen. Det innebär att de samlade intäkterna från taxans avgifter inte överstiger de samlade kostnaderna för de kommunala vatten och avloppstjänsterna. Skillnaderna i avgiftsnivå beror främst på de olika förutsättningarna som påverkar kostnaderna för att hantera vatten- och avlopp som till exempel: storlek, läge, typ av bebyggelse, avstånd, topografi, befolkningstäthet, antalet verksamhetsområden, råvattenkälla etc. Kravet på att hantera under- och överskott inom tre år försvårar möjligheten till långsiktig ekonomisk hushållning och påverkar taxenivåernas utveckling över tid.

VA SYD ska genomsyras av en god ekonomisk hushållning både på kort och lång sikt. Fokus ska vara att göra rätt saker på ett kostnadseffektivt sätt. Budgeten är därför ett viktigt verktyg för att detta skall vara möjligt. Syftet med budgeten är att få en framtidsbedömning och ett planeringsinstrument som i siffror speglar våra ambitioner och skapar utrymme till att nå våra sex strategiska mål.

VA SYD arbetar med två typer av budgetar:

Resultatbudgeten sammanställer beräknade intäkter och kostnader för ett verksamhetsår. I dagligt tal pratar vi om driftbudgeten.

Investeringsbudgeten sammanställer beräknad anskaffning av anläggningstillgångar för ett verksamhetsår. Med anläggningstillgång avses en tillgång som har en ekonomisk livslängd överstigande tre år och en anskaffningskostnad som överstiger ett basbelopp.

Den allra första utbyggnaden av kommunal VA-verksamhet finansierades i många fall med stöd av statliga bidrag. Dessutom har anläggningstillgångar ofta skrivits av snabbare än de har bytts ut. Det innebär att dagens kunder inte betalar en avgift som motsvarar verklig kostnad för nödvändig VA-infrastruktur. När dagens ledningar och reningsverk successivt ersätts av nya investeringar kommer dock dessa att vara finansierade med lån på vanligt sätt. Det innebär dock markant ökande kostnader bara för att upprätthålla dagens prestanda. Att ligga i framkant, möta klimatutmaningarna och att säkra dricksvattenkvalitén även på sikt är ett måste och det kommer att kosta.

2 Investeringsbudget

Nedan visas investeringstakten för de kommande åtta åren uppdelat på de största områdena.

Investeringar	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Avloppsreningsverk	32 304	29 893	65 919	59 897	25 821	5 083	2 000	2 000	2 000
Befintliga ledningar	53 561	40 014	29 766	67 049	67 254	69 049	69 049	69 049	69 254
Dagvattenanläggningar	5 000	1 020	0	0	0	0	0	0	0
Exploatering och serviser	65 200	55 855	62 233	52 756	52 411	52 268	52 268	52 268	52 411
Inventarier och utrustning	3 000	1 377	1 180	1 180	1 180	1 180	1 180	1 180	1 180
IT-system och hårdvara	0	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Nya överförings o huvudledning	6 500	145	3 941	20 888	16 221	7 135	0	0	0
Pumpning, reservoar. o anordn.	14 500	9 801	15 425	12 497	22 690	35 155	33 158	20 658	20 194
Vattenverk	3 000	0	0	0	0	0	0	0	6 000
VA-utbyggnadsområde	9 000	32 696	39 524	12 000	12 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Investeringar totalt	192 065	174 800	221 988	230 266	201 578	183 870	171 655	159 155	165 039

Vad är planerat för år 2021?

Den totala investeringsbudgeten är 174 800 Tkr för 2021. Budgeten omfattar en stor mängd projekt och följande projekt kan nämnas under rubriken **Avloppsreningsverk**: Källby modernisering av slambehandling och Södra Sandby ARV upprustning. Bägge projekten syftar till att vidmakthålla reningsverkens status.

Under rubriken **Befintliga ledningar** kan nämnas Vikingavägen mfl förnyelse av ledningsnät, Sliparelyckan förnyelse och anpassning av dimensioner av ledningsnätet och Gästabudsvägen förnyelse av ledningsnätet. Under rubriken **Exploatering och serviser** finns omfattande exploateringar som Stångby Ö, Stångby stadsdelspark, Science Village etapp 1, Södra Råbylund, Tegelbruksparken och Vallkärra.

Under **VA-utbyggnadsområden** finns budgeterat för ett dricksvattennät till Håstad.

Ett inriktningsbeslut om fortsatt utredning om nedläggning av Källby avloppsreningsverk och överföring av avloppsvattnet till Sjölunda avloppsreningsverk i Malmö, togs i Lunds kommun under 2016. Enligt nuvarande tidplan kan en ny anläggning i Malmö, s.k. "nya Sjölunda" stå klart 2030. Följaktligen kommer investeringarna i Källby avloppsreningsverk att hållas till ett minimum för att klara verksamheten fram till 2030. Därav nedgången i investeringsplanerna under rubriken **Avloppsreningsverk** från år 2024 och framåt.

2.1 Klassificering av investeringsbudget

Klassificeringssystemet består av tre olika investeringstyper. Dessa typer används för att tillsammans med budgetrubriken klargöra syfte och anledning till investeringen. Detta är ytterligare ett sätt att visa budgeten på.

Expansionsinvesteringar	(Utöka servicekapaciteten)
Reinvesteringar	(Förnyelse av befintliga tillgångar)
Anpassningsinvesteringar	(Anpassningar av befintliga investeringar)

Investeringar	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Anpassningsinvesteringar	22 100	16 507	6 981	4 000	4 000	7 000	4 000	4 000	4 000
Expansionsinvesteringar	103 061	97 630	139 188	96 348	78 317	52 107	44 973	44 973	51 096
Reinvestering	66 904	60 664	75 819	129 919	119 261	124 763	122 683	110 183	109 944
Investeringar Totalt	192 065	174 800	221 988	230 266	201 578	183 870	171 655	159 155	165 039

3 Driftbudget

Detta scenario visar det budgetbehov VA SYD anser sig ha för att bedriva sin verksamhet på en god nivå och på ett ändamålsenligt sätt. Det är också denna budget som VA SYD kommer att förorda i sitt förslag till beslut.

3.1 Resultaträkning

Resultaträkning	Budget 2020	Budget 2021	Avvikelse B21-B20
Brukningsavgifter	194 808	192 744	-2 064
Anläggningsavgifter	5 525	6 499	974
Övriga intäkter	5 152	7 222	2 070
Verksamhetens intäkter	205 485	206 465	980
Personalkostnader	-53 788	-62 376	-8 588
Internfördelad tid	7 904	12 771	4 867
<i>Summa personalkostnader</i>	<i>-45 884</i>	<i>-49 605</i>	<i>-3 721</i>
Övriga kostnader	-121 364	-116 999	4 365
Verksamhetens kostnader	-167 248	-166 604	644
Avskrivningar	-41 272	-48 129	-6 857
Upplösning avsättning avskrivn	8 942	8 495	-447
Totala kostnader	-199 578	-206 238	-6 660
Verksamhetens Nettokostnader	5 907	227	-5 680
Finansiella intäkter	1 167	668	-499
Finansiella kostnader	-9 074	-7 735	1 339
Finansiella poster	-7 907	-7 067	840
Resultat efter finansiella poster	-2 000	-6 840	-4 840
Tidigare överskott/Avsättning	2 000	2 021	21
Årets resultat	0	-4 819	-4 819

Budgeten 2021 visar ett underskott uppgående till 6 840 tkr. En taxejustering som täcker budgeterat underskott innebär en ökning av taxan med 3,6 %. Lund har dock ett ackumulerat överskott på sammanlagt 2 021 tkr som kan användas för att täcka ett budgetunderskott. En taxejustering på **2,5%** krävs för att täcka kvarvarande budgetunderskott.

3.2 Budgetförklaringar

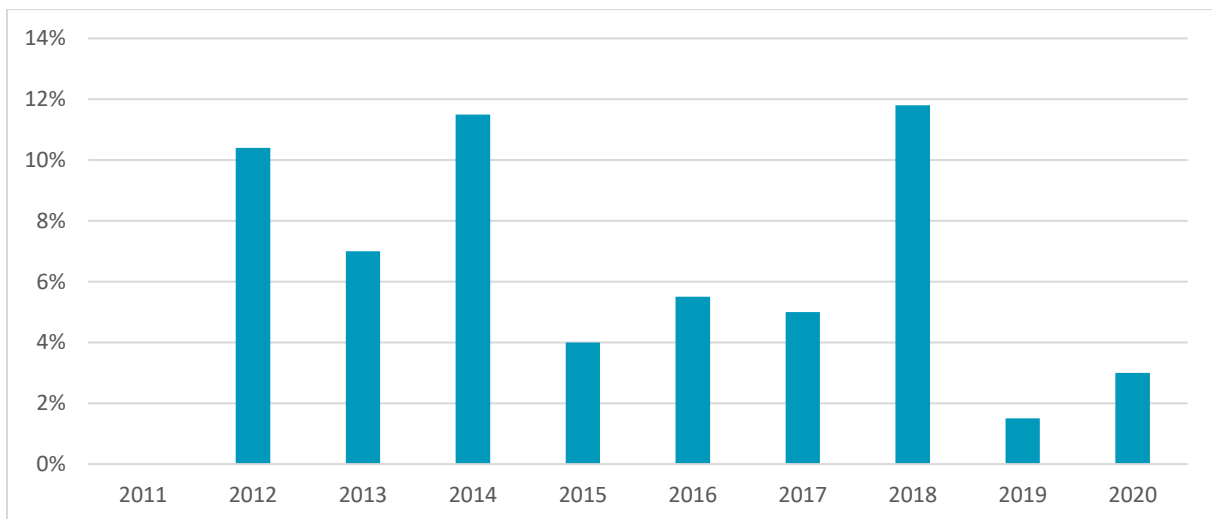
3.2.1 Brukningsavgifter – taxan

Budgeten har räknats upp med 1,4 % förväntad befolkningsökning för 2021. För kollektivet innebär varje 1 % höjning att brukningsintäkterna ökar med 1 927 tkr. För 2021 föreslås följande taxeförändring:

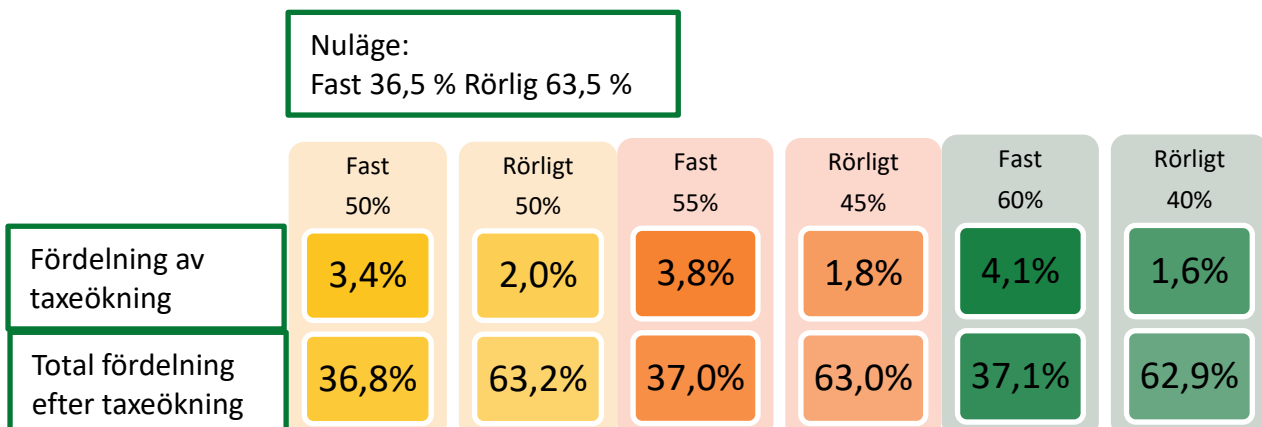
3.2.1.1 Historisk taxeutveckling

Nedan bild visar den historiska taxeutvecklingen. Blankt innebär att ingen taxeökning skett. De senaste tio åren har taxan höjts med sammanlagt 59,7 %.

3.2.1.2 Taxefördelning

Nedan bild visar tre förslag på hur taxeökningen kan fördelas, samt hur den slutgiltiga taxan blir.

3.2.1.3 Kostnadsökning typhus A och typhus B

Beräkningen nedan visar en ungefärlig kostnadsökning för de olika typhusen.

Typhus A

En normalvilla "typhus A" omfattar ett friliggande källarlöst enbostadshus omfattande 5 rok, badrum med WC, tvättstuga, ett extra toaletterum samt garage. Våningsyta 150 m² inkl. garage 15 m², tomtyta 800 m², vattenförbrukning 150 m³/år. Fastigheten är ansluten till vatten, spill- och dagvatten.

2,5 % taxeökning resulterar i följande årskostnad och höjning

Årskostnad 2020	Årskostnad 2021	Höjning/år	Höjning/månad
5 976 kr kr	6 139 kr	163 kr	14 kr

Typhus B

"Typhus B" är ett flerbostadshus som är anslutet till vatten, spill- och dagvatten. Består av 15 lägenheter, 1000 m² våningsyta, 800 m² tomtyta och vattenförbrukning 2000 m³/år.

2,5 % taxeökning resulterar i följande årskostnad och höjning

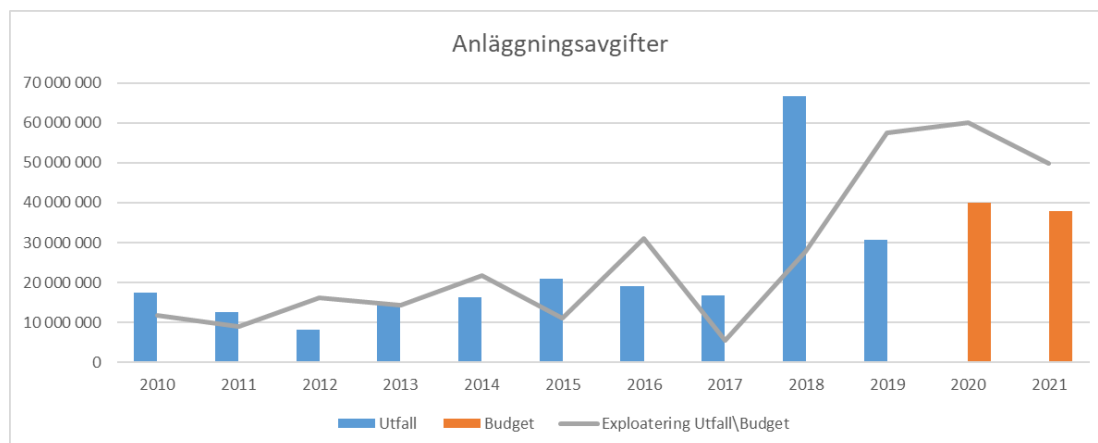
Årskostnad 2020	Årskostnad 2021	Höjning/ år	Höjning/ månad	Höjning/ lgh/år	Höjning/ lgh/mån
46 351 kr	47 374 kr	1 023 kr	85 kr	68 kr	6 kr

3.2.2 Anläggningsavgifter

En anläggningsavgift är en engångsavgift som erläggs vid anslutning till det allmänna VA-nätet. Ytterligare anläggningsavgift kan emellertid bli aktuell exempelvis vid tillbyggnad eller fastighetsreglering.

Anläggningsavgifterna betraktas som en förutbetalad intäkt som successivt intäktsförs i samma takt som den tillgång den bidragit till att finansiera skrivs av. Periodisering av anläggningsavgiften görs i likhet med avskrivningstiden för VA-ledningar.

Vi ser en kraftig ökning av dels förtätningsområden men framför allt nya exploateringsområden runt om i kommunen. Detta kommer på längre sikt generera en ökad intäkt via våra anläggningsavgifter.

3.2.3 Övriga intäkter

Med övriga intäkter avses intäkter som inte ingår i det monopolstyrda uppdrag som kommunalförbundet har.

Övriga Intäkter	Budget 2020	Budget 2021	Avvikelse B21-B20	Avv. % B21-B20
Gasförsäljning	1 500	3 165	1 665	111,0%
Energiåtervinning	1 300	1 300	0	0,0%
Övrigt	489	797	308	63,0%
Summa	3 289	5 262	1 973	60,0%

Övriga intäkter står för 3,5 % av de totala VA-intäkterna och består i huvudsak av tre intäktsflöden.

Försäljning av rågas, nytt avtal med ny kund som träder ikraft 2020 gör att intäkten ökar 2021. Initialt krävs en del mindre investeringar på anläggningen som togs över från Krafringen, dessa görs redan under innevarande år.

Energiåtervinning får man från renat avloppsvatten till Krafringen i form av fjärrvärme.

Under övrigt återfinns mindre intäktsposter bestående av en blandning av transiteringsavgifter från grannkommun, uthyrning av antennplatser samt drift och underhåll av dagvattenpumpstationer.

3.2.4 Personalkostnader

Nedan presenteras antalet tillsvidareanställda på VA SYD för budget 2021 respektive budget 2020 och jämförelse mellan budgetåren. Även antalet tillsvidareanställda som tillhör programmet Hållbar avloppsrening (HAR) presenteras. Programmet samordnar ett antal stora projekt inom VA SYD såsom "nya Sjölanda som innebär ett nytt större avloppsreningsverk i Malmö", "överföring av avloppsvatten från Lund till Malmö" samt "en avloppstunnel från centrala Malmö till Nya Sjölanda".

Lönekostnaderna för anställda inom programmet påverkar inte driften utan aktiveras mot investeringsprojekt. En utredning pågår just nu kring vilka finansierings- och kostnadsnycklar som skall gälla för programmets olika projekt samt dess påverkan för berörda VA-verksamheter.

VA SYD har en gemensam tjänstemannaorganisation för hela verksamheten. I organisationen har kommungränserna försvunnit och den bygger i stället på ett renodlat ansvar för funktioner. Detta innebär att kostnaderna för all personal utom avfalls personalstyrka betraktas som gemensam. Avfalls medarbetare redovisas direkt mot avfallsverksamheten.

VA SYDs organisation har utöver HAR-programmet förstärkts med totalt tjugofem (25) tillsvidareanställda. Under 2019 togs beslut om att drift, underhåll och beredskap av VA-nätet i Lunds kommun skulle övergå till VA SYD. Detta innebär att verksamheten behövde resurs förstärka med sammanlagt femton (15) personer för att klara uppdraget i egen regi.

Resterande förstärkningar med tio (10) personer har främst skett på ingenjörssidan.

	BUDGET 2020	BUDGET 2021	AVVIKELSE B21-B20
VA SYD	453	478	25
varav HAR	17	17	0

3.2.5 Internfördelad tid

Internfördelad tid på VA SYD kan redovisas både som en "positiv" och som en "negativ" personalpost. Vad menar vi då med en "positiv" personalpost?

När personal arbetar mot ett investeringsprojekt (exempelvis ett projekt i Eslöv), så skall inte dessa personalkostnader belasta driftresultatet. Dessa lönekostnader avgår då och blir en "positiv" post i vår driftsredovisning. Istället redovisas (aktiveras) personalkostnaderna på investeringsprojektet (Eslöv i vårt exempel). När investeringsprojektet är klart, så görs avskrivningar på projektet i ett antal år och belastar då Eslöv i vårt exempel.

Vad menar vi då med en "negativ" personalpost?

När personal arbetar med ett driftprojekt som är direkt riktat mot ett kollektiv (exempelvis ett driftprojekt i Eslöv), så skall inte dessa personalkostnader belasta övriga kollektivs driftresultat. Dessa lönekostnader avgår då från övriga och blir en "negativ" post i Eslövs driftsredovisning (i vårt exempel).

Den totala internfördelade tiden har hittills alltid varit "positiv" för samtliga kollektiv, d.v.s. nedlagd tid på investeringsprojekt är betydligt större än eventuell nedlagd tid på specifika kollektivs driftprojekt.

3.2.6 Övriga kostnader

Övriga kostnader är samtliga kostnader förutom personalkostnader (löner, utbildningar etc.) och kapitalkostnader (t.ex. avskrivningar och räntor), de fem största kostnadsgrupperna redovisas nedan.

Övriga kostnader	Budget 2020	Budget 2021	Avvikelse B21-B20	Avv. % B21-B20
Vatten för distribution	-42 681	-42 213	468	-1,1%
Rep o underhåll ledn. & anordn	-12 060	-9 569	2 491	-20,7%
Elektricitet	-8 357	-7 931	426	-5,1%
Rep/underhåll mask/inventarier	-2 940	-5 920	-2 980	101,4%
Fastighetskostnader	-7 333	-5 500	1 833	-25,0%
Övriga kostnader	-47 993	-45 866	2 127	-4%
Totalt	-121 364	-116 999	4 365	-3,6%

Vatten för distribution

Något lägre än budget 2020, bl.a. på grund av storförbrukare som aviserat mindre uttag samt en lägre prognos från vattendistributören Sydsvatten. Den senare har däremot 2022 aviserat en höjning på ca 5 % på den fasta delen av avgiften (den fasta delen av kostnaden står för drygt 80 % av avgiften).

Reparation och underhåll av ledningar och anordningar

Denna gruppering avser likt entreprenadarbeten övriga, kostnader för anläggnings- och reparationsentreprenader, men med skillnaden att kostnaderna enbart avser ledningar och anordningar samt att arbetet, förutom återställningar utförs i egen regi. De större posterna på VA SYD avser; lagning av läckor, reparation av ledningar, undersökningar samt återställningskostnader, kostnader för utbyte av ventiler har flyttat och ingår numera i investeringsbudgeten.

Elektricitet

Elkostnaden uppgick till 9 163 tkr för 2019 vilket kan jämföras med 7 525 tkr 2018. Den består av tre delar, elnätsavgifter, energiskatt och elförbrukning. Den senare står för ca en tredjedel av kostnaden och är den som har minskat kraftigt det senaste halvåret. Budget 2021 hamnar därmed på en något lägre nivå än jämfört med 2020.

Reparation/underhåll maskiner/inventarier

Avser kostnader för reparationer och underhåll på våra avloppsreningsverk, vattenverk samt pumpstationer. Framförallt är det på avloppsreningsverken man under en tid haft höga kostnader, detta håller i sig under överskådlig tid framöver då verken är i behov av stora moderniseringar.

Separata program har bildats för att se över det totala behovet på våra anläggningar och har resulterat i organisationsförändring för att uppnå effektivare reparations och underhållsarbete.

Fastighetskostnader

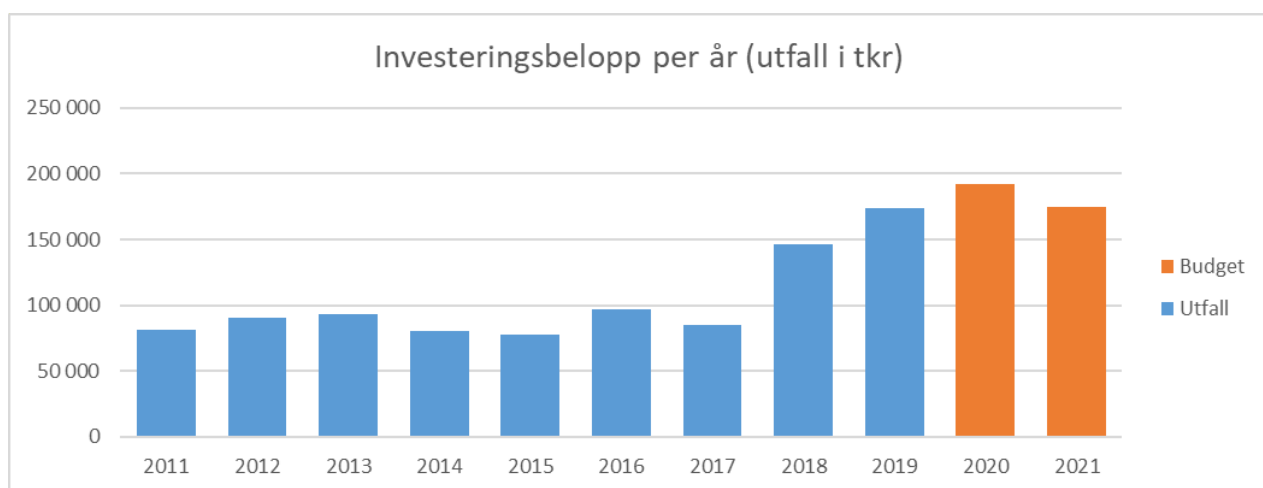
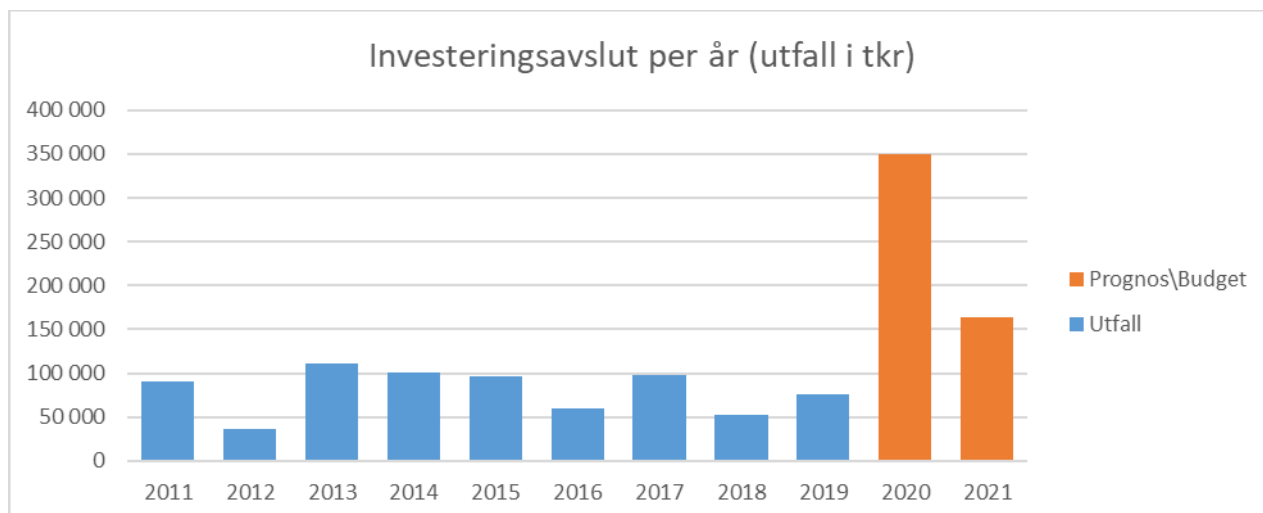
Inom fastighetskostnader ses kostnader för städning, fastighet- och trädgårdsskötsel samt underhåll av fastigheter. Budgeten minskas eftersom det under 2020 satsades inom projektet Vattentäckers framtid. Projektet är nu avslutat.

3.3 Kapitalkostnader

3.3.1 Avskrivningar

Avskrivningarna i budget 2021 ökar relativt mycket inom VA-kollektiven. Detta beror på att antalet avslut av våra investeringsprojekt och dess totala investeringsbelopp kraftigt ökar under 2017-2021 i förhållande till tidigare år. När ett projekt avslutas börjar avskrivningar belasta resultatet, månaden efter avslutet. Detta innebär ofta att den fulla resultatpåverkan först syns året efter ett avslut då projekt avslutas löpande under året.

Avskrivningarna ökar med 6 857 tkr mellan budgetåren. Posten består av avskrivningar för befintligt anläggningsregister i Lund, pågående och kommande investeringar i Lund samt avskrivningar för VA SYDs gemensamma investeringar.

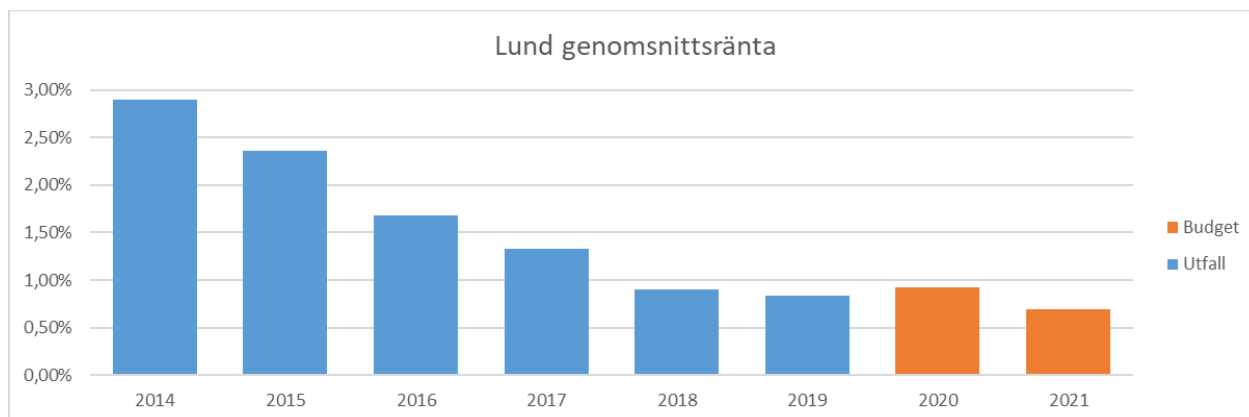

3.3.2 Upplösning avsättning avskrivningar

Avsättningen kan ianspråkats till att täcka specifika kostnader som annars skulle ha inneburit en taxeökning eller täcka avskrivningar för investeringar som kommer hela kollektivet tillgodo. Det finns inför varje år en beslutad plan för vilka åtgärder som ska täckas via upplösning av avsättningen. För 2021 beräknas avsättningarna till 8 495 tkr.

3.3.3 Lånekostnader

Kostnaden för de ökade lånebehoven (se avsnitt Investeringsbudget) kompenseras delvis genom det låga ränteläge som just nu råder. Under första tertialet 2020 ligger räntan på nya och omlagda befintliga lån på under 1 % vilket påverkar genomsnittsräntan positivt. I våra analyser räknar vi med 0,55 % ränta för de två sista tertialen 2020 och 0,75 % ränta för 2021. Nedan visas hur genomsnittsräntan har utvecklats under perioden 2014-2019 samt budget för 2020 och 2021.

3.3.4 Förändring av investeringsbudget – avskrivningar och lånekostnader

Upp- eller nedskrivning av 1 Mkr i investeringsbudget, ger på helår följande kapitalkostnadsförändring (avskrivning samt ränta). För kommande budgetår bör detta värde halveras då projekt avslutas löpande under året.

Antal år	Kostnad i tkr per helår						
	30	40	50	60	70	80	90
50	30	40	50	60	70	80	90
33	40	50	60	70	80	90	100
20	60	70	80	90	100	110	120
10	110	120	130	140	150	160	170
5	210	220	230	240	250	260	270
Räntesats	1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%